

Filmen er blevet meget omtalt i medierne allerede inden premieren og i mange debatindlæg efter. Det kan være svært at skille de to ting ad – filmen som debatindlæg og filmen som film.

Det er en hjerteskræende film, der fortæller om overgreb på børn – om ensomhed, om at blive revet op med rode, om at miste kontakten til forældre og søskende. Det helt store overgreb er, at børnene bliver frataget deres grønlandske sprog, så de ikke længere kan kommunikere med det samfund, de vender tilbage til. Men filmen handler i høj grad også om sygeplejersken Gert, fremragende spillet af Ellen Hillingsø, som blev sat til at bestyre børnehjemmet i Nuuk. Filmen foregår i 1952 og skildrer den autoritære tidsånd, hvor en kvinde ikke har noget at skulle have sagt og nej, hver gang hun møder den almægtige landshøvding. Hun følger reglerne i den bedste mening, men opdager efterhånden, at hun bliver fanget i et større spil og kommer i konflikt med sig selv om, hvorvidt hun nu også gør det rigtige. Ellen Hillingsø leverer her et dybtgående og nuanceret portræt.

Filmen er et punktnedslag i den lange historie mellem Danmark og Grønland. I filmen er Danmark kolonimagten, og Grønlands minister for undervisning, Mimi Karlsen, har efterlyst en dansk undskyldning for fortidens overgreb. Det er dog blevet afvist af Lars Løkke Rasmussen, fordi eksperimentet blev iværksat i fuld overensstemmelse mellem Grønland og Danmark i den bedste mening for at hjælpe det grønlandske samfund. Red Barnet har dog givet en officiel undskyldning.

Men kan – og skal – man undskylde? Hvordan kommer man videre?

Tidligere var det nødvendigt at uddanne sig i Danmark, og mange af de grønlændere, der har ført Grønland frem til selvstyre, er uddannet i Danmark. Unge grønlændere rejser stadig til Danmark i kortere eller længere tid for at uddanne sig. I dag er der dog både teknisk skole, gymnasium og universitet i Grønland. For at komme på gymnasiet skal du kunne både grønlandsk, dansk og engelsk. Det er store krav – og den spredte befolkning nødvendiggør ofte, at børn og unge må flytte hjemmefra for at kunne tage en uddannelse. I Grønland er der også en minoritet af børn af danske forældre, fordi der stadig er brug for uddannet arbejdskraft fra Danmark. De flere hundred år gamle bånd mellem Grønland og Danmark eksisterer stadig. Der er mange dilemmaer og uløste problemer for det nye, moderne Grønland.

Det helt store spørgsmål er, hvem denne film er lavet for – grønlændere og/eller danskere? Mimi Karlsen har efterlyst en større viden blandt unge danskere om Grønland som andet end natur- og turistland. Forhåbentlig kan denne film inspirere til at opsøge denne viden og bidrage til at øge forståelsen mellem Grønland og Danmark.

Filmfakta

Danmark 2010 – Instr.: Louise N. D. Friedberg – Manus: Louise N. D. Friedberg, Rikke De Fine Licht efter bog af Trine Bryld – Medv.: Ellen Hillingsø, Morten Grunwald, Laura Skaarup Jensen, Kurt Ravn, Laura Bro, Mads Wille – 93 min. – Biografpremiere d. 9/9 2010 og på DVD d. 30/3 2011 – Tilladt for børn over 11 år if. Medierådet – Udlejning/pressebilleder © Sandrew-Metronome

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=7948&area=3>

<https://cinemaonline.dk/Anmeldelse/eksperimentet.834.html>

<http://www.philm.dk/Movie/Detail?id=1728>